NORAKSTS
Lieta Nr.A420673010
Lietvedības Nr.A02749-11/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2011.gada 23.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis O.Priedītis,

piedaloties atbildētājas - Latvijas Republikas, pusē pieaicinātās iestādes – Valsts meža dienesta – pārstāvim *A.B.*,

atklātā tiesas sēdē 2011.gada 6.decembrī izskatīja administratīvo lietu Nr.A420673010 *A.H.* pieteikumā par Valsts meža dienesta ģenerāldirektora 2010.gada 17.maija lēmuma Nr.1-19/629 „Par mednieka apliecības Nr.*/apliecības numurs/* atcelšanu" atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 18.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *A.H.* (turpmāk - pieteicējs) pieteikums. Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2010.gada 22.jūnija lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta par Valsts meža dienesta (turpmāk arī – atbildētājs vai VMD) ģenerāldirektora 2010.gada 17.maija lēmuma Nr.1-19/629 „Par mednieka apliecības Nr.*/apliecības numurs/* atcelšanu" (turpmāk – Lēmums) atcelšanu.

[2] No lietas materiāliem izriet, ka pieteicējam 2002.gada 18.martā izsniegtajai mednieka apliecībai Nr.*/apliecības numurs/* norādīts izsniegšanas pamatojums - 2002.gada 11.marta eksaminācijas komisijas protokols Nr.1. Apliecību izsniedza VMD Medību daļas vadītājs *J.B.*

Pieteicējs 2002.gada 11.marta eksaminācijas komisijas protokolā Nr.1 nav minēts to personu vidū, kuri iesnieguši nepieciešamos dokumentus, lai kārtotu mednieka teorētisko un praktisko eksāmenu mednieka apliecību saņemšanai. Bez tam, pieteicējs nav minēts kā mednieka kandidāts nevienā 2002.gada Rīgas pilsētas mednieku eksaminācijas komisijas protokolā.

2002.gada Rīgas pilsētas mednieku apliecību reģistrācijas žurnālā ar ierakstu Nr.625 reģistrēti pieteicēja dati un 2002.gada 18.martā izsniegta mednieka apliecība Nr.*/apliecības numurs/*. Apliecības izsniegšanas pamatojums ir 1997.gada 9.jūlija izdotās mednieka apliecības Nr.*/apliecības numurs/* maiņa. Tātad VMD konstatējusi neatbilstību mednieka apliecībā un reģistrācijas žurnālā - mednieka apliecībā norādītais numurs (Nr.*/apliecības numurs/*) neatbilst 2002.gada Rīgas pilsētas mednieku apliecību reģistrācijas žurnāla ierakstam Nr.625, ar kuru pieteicējam izsniegta mednieka apliecība Nr.*/apliecības numurs/*.

Izvērtējot VMD rīcībā esošos dokumentālos pierādījumus, t.i., 2002.gada Rīgas pilsētas mednieku apliecību reģistrācijas žurnāla datus un 2002.gada Rīgas pilsētas mednieku eksaminācijas komisijas protokolus, VMD konstatēja, ka pieteicējs 2002.gada 18.marta izsniegto mednieka apliecību Nr.*/apliecības numurs/* ieguvis nepamatoti.

Ar VMD 2010.gada 17.maija lēmumu Nr.1-19/629 nolemts atcelt pieteicējam 2002.gada 18.martā izsniegto mednieka apliecību Nr.*/apliecības numurs/* ar lēmuma pieņemšanas dienu.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot Lēmumu atcelt, pamatojoties uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

[3.1] Lēmuma motivācijas daļa ir neskaidra, pretrunīga un juceklīga. Pats lēmuma pieņēmējs viennozīmīgi norāda, ka „pretruna 2002.gada Rīgas pilsētas mednieku apliecību reģistrācijas žurnālā ir vērtējama kā VMD darbinieku nolaidība un kļūda". Tomēr, nesaprotami, kāpēc „tomēr VMD nav ieguvis dokumentālu apstiprinājumu tam, ka mednieka apliecības Nr.*/apliecības numurs/* izsniegšana pieteicējam ir notikusi tiesiski un pamatoti". VMD rīcībā neesot dokumentu, kas apliecina, ka pieteicējs būtu kārtojis mednieka eksāmenu.

[3.2] Pieteicējs nav atbildīgs par VMD darbinieku nolaidību un kļūdām, vēl jo vairāk astoņus gadus pēc šo kļūdu konstatācijas. Savā paskaidrojumā VMD pieteicējs ir norādījis, kur un kā ir kārtojis pārbaudījumus. Tam ir vismaz trīs liecinieki. Nav saprotams kāpēc VMD darbinieku kļūda (pieteicēja uzvārda neierakstīšana eksaminācijas komisijas protokolā), ir pamats mednieka apliecības anulēšanai.

[4] Atbildētājs tiesā iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteicēja pieteikumu neatzīst pilnā apjomā, pamatojoties Lēmumā norādītajiem argumentiem, papildus norādot, ka pieteicēja 2010.gada 8.aprīļa paskaidrojumā nav norādīts neviens fakts par 2002.gadā izsniegtās mednieka apliecības iegūšanas apstākļiem, pie tam VMD amatpersonas ir pārbaudījušas visus 2002.gada mednieku eksaminācijas protokolu ierakstus attiecīgā gadā. Rīgas pilsētas mednieku kandidātu uzskaites žurnālā pieteicējs nav minēts to personu vidū, kuri 2002.gadā pirms mednieku eksāmena kārtošanas nomaksājuši valsts nodevu un nokārtojuši eksāmenu.

[5] Pieteicējs uz tiesas sēdi nebija ieradies. Pārbaudot lietas materiālus tiesa konstatēja, ka 2011.gada 6.decembrī plkst.9:00 tiesā reģistrēts pieteicēja iesniegums (reģistrācijas Nr.12775) ar lūgumu atlikt lietas izskatīšanu sakarā ar to, ka pieteicēja pārstāvis neatrodas Latvijā, kā arī pieteicējs nevar nodrošināt divu liecinieku ierašanos tiesā. Tiesa konstatēja, ka pieteicējam 2011.gada 24.maijā tika nosūtīts paziņojums par tiesas sēdes noteikšanu, kā arī 2011.gada 24.oktobrī tika nosūtīta pavēste. Pavēste nav saņemta kā atpakaļsūtīta. Tiesa secināja, ka pieteicējam par tiesas sēdi paziņots savlaicīgi un likumā noteiktajā kārtībā, ko

papildus apstiprina saņemtais pieteicēja iesniegums. Tiesa atzina pieteicēja neierašanos uz tiesas sēdi par neattaisnojošu un uzskatīja, ka ir iespējams uzsākt lietas skatīšanu bez pieteicēja klātbūtnes.

Atbildētāja pārstāvis tiesas sēdē pieteicēja prasījumu neatzina un lūdza to noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā tiesai minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus kopumā, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[7] Izskatāmajā lietā ir strīds, vai VMD tiesiski un pamatoti ar pārsūdzēto Lēmumu, pamatojoties uz lietā esošajiem pierādījumiem, ir atcēlis pieteicējam labvēlīgo administratīvo aktu – 2002. gada 18.martā izsniegto mednieka apliecību Nr. */apliecības numurs/*.

[8] Lēmums, kas ir pieteicējam nelabvēlīgs administratīvais akts, pamatots ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 86.panta otrās daļas 4.punktu.

APL 86. pants reglamentē prettiesiska administratīvā akta atcelšanas iespējas. Panta otrajā daļā noteikts, ka, pastāvot uzskaitītajiem priekšnoteikumiem, adresātam labvēlīgu administratīvo aktu var atcelt. Šo priekšnoteikumu uzskaitījums ir izsmeļošs. Šādā veidā likumā, ņemot vērā taisnīguma, tiesiskās paļāvības un tiesiskuma apsvērumus, minēti gadījumi, kad ir izbeidzamas personai labvēlīgas tiesiskās attiecības, kuras dibinātas pretēji tiesību normās noteiktajam. Pārējos gadījumos iestādes radītā kļūda nevar radīt tādas sekas, ka savulaik prettiesiski izdotais administratīvais akts būtu atceļams.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) atzinis, ka no APL 86.panta otrās daļas ievaddaļas (tiesību normas tiesiskajām sekām) redzams, ka šajā daļā minēto apstākļu konstatēšanas gadījumā administratīvo aktu var atcelt. Tiesību norma neparedz, ka administratīvais akts ir atceļams. Tādējādi tiesību norma paredz iestādes rīcības brīvību labvēlīga prettiesiska administratīva akta atcelšanai un, lai sasniegtu konkrētajā gadījumā taisnīgāko risinājumu, pieļauj tālāku konkrēto apstākļu izvērtējumu atbilstoši tiesību principiem. Proti, izvēloties, vai priekšroka konkrētajā gadījumā dodama tiesiskuma principam (jo ir konstatēts administratīvā akta prettiesiskums), vai arī pastāv apstākļi, kas liek dot priekšroku tiesiskās paļāvības principam (*skat. Senāta 2010.gada 20.maija sprieduma lietā SKA-240/2010 16. punktu*).

Saskaņā ar APL 86.panta otrās daļas 4. punktu adresātam labvēlīgu prettiesisku administratīvo aktu var atcelt, ja adresāts attiecīgā administratīvā akta izdošanu panācis ar apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu, kukuļošanu, spaidiem, draudiem vai citām prettiesiskām darbībām. Šādā gadījumā iestāde izvērtē adresāta veikto darbību prettiesiskumu un atceļ šo administratīvo aktu ar tā izdošanas dienu.

Tātad konkrētā tiesību norma paredz iestādes pienākumu konstatēt, ka labvēlīga administratīva akta izdošanu adresāts panācis ar apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu, kukuļošanu, spaidiem, draudiem vai citām prettiesiskām darbībām.

[9] Ar Lēmumu ir atcelta pieteicējam 2002. gada 18.martā izsniegtā mednieka apliecība Nr. */apliecības numurs/*.

Medību likuma 7.panta pirmajā daļā (redakcijā, kas bija spēkā mednieka apliecības Nr. */apliecības numurs/* izsniegšanas laikā) noteikts, ka Mednieka apliecība ir pamatdokuments, kas dod tiesības medīt, iegādāties medību šaujamieročus un saņemt medību atļauju. Medību likuma 8.panta pirmajā daļā noteikta kārtība, kādā persona var iegūt mednieku apliecību - mednieka apliecību var iegūt Latvijas Republikas iedzīvotāji, kas sasnieguši 18 gadu vecumu. Mednieka apliecību izdod Valsts meža dienesta virsmežniecība pēc tam, kad nokārtots eksāmens mednieku eksaminācijas komisijā. Pārbaudāmo zināšanu apjomu nosaka medību noteikumi. Mednieka apliecība ir derīga visā Latvijas teritorijā. Savukārt 8.panta trešajai daļai paredzēts, ka par eksāmena rezultātiem tiek sastādīts protokols.

Tādējādi, lai iegūtu mednieka apliecību, ir jānokārto eksāmens mednieku eksaminācijas komisijā, un par eksāmena rezultātiem tiek sastādīts protokols.

[10] Ar Lēmumu atceltajā mednieka apliecībā Nr. */apliecības numurs/* kā pamatojums tās izsniegšanai norādīts Eksaminācijas komisijas lēmums protokolā Nr.1 2002.gada 11.martā.

VMD, pārbaudot izsniegšanas pamatojumu un attiecīgo protokolu, konstatējis, ka 2002.gada 11.marta eksaminācijas komisijas protokolā nav norādīta tāda persona kā *A.H.*

Tiesa, pārbaudot VMD iesniegtos pierādījumus – Rīgas pilsētas mednieku eksaminācijas komisijas 2002.gada 11.marta sēdes protokolu Nr.1 (lietas 17. – 18.lapa), konstatē, ka šajā protokolā nav minēta neviena persona ar uzvārdu *H.*, vai ar līdzīgu uzvārdu.

Tiesas ieskatā būtiski ir ņemt vērā to apstākli, ka pirms mednieka eksāmena kārtošanas personai ir jāiesniedz virkne dokumentu – izziņa par deklarēto dzīvesvietu, pases kopija, kā arī maksājuma uzdevums, kas apliecina samaksas veikšanu par eksāmena kārtošanu, no kā veidojas tā saucamā „mednieka liela". Šādus paskaidrojumus tiesas sēdē sniedza VMD pārstāvis un to apstiprina Medību likuma 8.panta otrās daļas noteikumi - eksaminācijas komisijas darbību finansē Valsts meža dienests, nosakot maksu par eksāmena kārtošanu un mednieka apliecības sagatavošanu. Kā tiesas sēdē paskaidroja VMD pārstāvis, tad attiecībā uz pieteicēju šāda dokumentu kopuma nav, iestādē nav saņemtas un reģistrētas ziņas par šādu maksājumu veikšanu.

Ievērojot to, ka pieteicējs nav norādījis vai iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu viņa dalību mednieka eksāmenā, nav norādījis kad un kādus dokumentus iesniedzis, to, ka Rīgas pilsētas mednieku eksaminācijas komisijas 2002.gada 11.marta sēdes protokolā Nr.1 nav norādīta tāda persona kā *A.H.* vai

persona ar līdzīgu uzvārdu, tiesa atzīst par pamatotiem VMD izdarītos secinājumus, ka pieteicējs 2002.gada 11.martā nav kārtojis eksāmenu, līdz ar to nepastāvēja tiesiska iespēja viņam izsniegt mednieku apliecību uz šāda pamata un mednieka apliecību Nr. */apliecības numurs/* pieteicējs ieguvis prettiesiski. Tiesas vērtējumā iespējamās liecinieku liecības, uz kurām nenoteiktā formā iesniegumā tiesai atsaucas pieteicējs, nekādā veidā nevar mainīt konstatētos apstākļus saistībā ar dokumentu kopuma neesamību. Ņemot vērā, ka no lietā esošajiem materiāliem nav konstatējams, ka pieteicējs būtu nokārtojis mednieka eksāmenu, kas ir vienīgais pamats labvēlīga administratīvā akta – mednieka apliecības saņemšanai, secināms, ka pieteicējs sev piešķirto labumu ir ieguvis ar viltu vai prettiesisku rīcību.

[11] Pieteicējs gan apstrīdēšanas iesniegumā iestādei, gan pieteikumā tiesai kā pamatu mednieka apliecības iegūšanai ir norādījis tieši eksāmena kārtošanu. Tā kā tiesa secināja, ka pieteicējs šādu eksāmenu nav kārtojis, tad tas pats par sevi ir pamats, lai pārsūdzēto Lēmumu atzītu par tiesisku.

Vienlaikus, tiesas ieskatā, ir nepieciešams dot novērtējumu VMD iegūtajām ziņām par mednieka apliecības izsniegšanu pieteicējam.

VMD pārbaudes laikā ir konstatējis, ka 2002.gada Rīgas pilsētas mednieku apliecību reģistrācijas žurnālā ir izdarīts ieraksts par to, ka *A.H.* ir izsniegta mednieka apliecība Nr*./apliecības numurs/* (faktiski izsniegta ar Nr*./apliecības numurs/*) (lietas 19. – 20.lapa). Kā pamatojums šīs apliecības izsniegšanas norādīta iepriekš - 1997.gada 9.jūlijā, izsniegtās mednieka apliecības Nr*./apliecības numurs/* nozaudēšana. Vienlaikus šai žurnālā kā mednieka kvalifikācijas saņemšanas norādīts 1992.gads. Tiesas vērtējumā šādas ziņas ir pilnīgā pretrunā gan paša pieteicēja norādītajam par eksāmena kārtošanu, gan tam, ka pieteicējs ne apstrīdēšanas iesnieguma iestādei, ne pieteikumā tiesai neatsaucas uz šādu iepriekš izsniegtu apliecību. Turklāt, pārbaudot informāciju par mednieka apliecību Nr*./apliecības numurs/*, konstatējams, ka tā izsniegta 1997.gada 27.jūnijā citai personai – Igoram J., ar citu personas kodu un dzīvesvietu. Tā kā mednieka apliecība Nr*./apliecības numurs/* nav izsniegta *A.H.*, tad šīs apliecības nozaudēšana nevar būt pamats jaunas apliecības izsniegšanai pieteicējam.

[12] Pašreiz spēkā esošajā Medību likuma 12.pantā noteikts, ka mednieka apliecība ir dokuments, kas nepieciešams, lai saņemtu medību atļauju, mednieka sezonas karti un medību šaujamieroča iegādes atļauju, kā arī drīkstētu medīt šajā likumā un citos medības reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Tātad mednieka apliecība ir dokuments jeb atļauja, kas dod personai tiesības rīkoties ar šaujamieročiem. Vispārzināms ir fakts, ka šaujamieroči ir paaugstinātas bīstamības objekts. Šādu tiesību piešķiršana personai, nepārliecinoties par personas sekmīgu teorētisko un praktisko iemaņu pārbaudi, būtiski apdraud citu personu un arī šīs pašas personas veselību un dzīvību, kā arī apdraud vides intereses.

Tādējādi tiesa atzīst par pamatotu VMD secinājumu, ka konkrētajā gadījumā Lēmuma izdošana bija nepieciešama, lietderīga un arī samērīga.

Valsts meža dienesta likuma 1.pants noteic, ka Valsts meža dienests atbild par meža politikas realizāciju visā Latvijas teritorijā, uzrauga normatīvo aktu ievērošanu, realizē atbalsta programmas ilgtspējīgas mežsaimniecības nodrošināšanai. Šā likuma 7.panta 7.punkts noteic, ka, uzraugot meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu ievērošanu, Valsts meža dienesta amatpersonām savas kompetences ietvaros ir tiesības anulēt nelikumīgi iegūtās vai izmantotās atļaujas, apliecības, licences un apliecinājumus.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteikums noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289.-290.pantu un 291.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt *A.H.* pieteikumu par Valsts meža dienesta ģenerāldirektora 2010.gada 17.maija lēmuma Nr.1-19/629 „Par mednieka apliecības Nr.*/apliecības numurs/* atcelšanu" atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis (paraksts) O.Priedītis

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas

tiesnesis _____ O.Priedītis

Rīgā, 2011.gada 23.decembrī.